

**Тести для підготовки студентів до теми:
«Іридоїди. Ефірні олії»**

1. Рослинну сировину слід збирати у відповідних фітоценозах. Рослинну сировину яких лікарських рослин можна заготовляти по берегах річок, озер та на болотах?

- A * Аір тростинний**
- B** Мучниця звичайна
- C** Гірчак пташиний
- D** Чебрець плазкий
- E** Фіалка триколірна

2. Вкажіть лікарську рослину, занесену до Червоної книги України, ареал якої обмежений високогір'ям Українських Карпат:

- A * Тирлич жовтий**
- B** Горицвіт весняний
- C** Чистотіл великий
- D** Конвалія травнева
- E** Чемериця біла

3. Лікарську рослинну сировину „листя берези” заготовляють:

- A * Весною (квітень-травень)**
- B** Ранньою весною (березень-квітень)
- C** В середині літа (липень)
- D** В кінці літа (серпень)
- E** На початку літа (червень)

4. ЦРА отримала план заготівлі березових бруньок. В яку стадію вегетації слід проводити заготівлю цієї сировини:

- A * до розпуску бруньок**
- B** під час сокоруху
- C** взимку
- D** восени
- E** влітку

5. Квіти арніки використовують як гемостатичний засіб для лікування забитих місць і травм. Заготівлю цієї сировини проводять:

- A * На початку цвітіння**
- B** В період бутонізації
- C** Під час цвітіння
- D** У другій половині цвітіння
- E** Допускається заготівля квітів і плодів

6. Листя подорожника великого заготовляють влітку, зрізуючи їх ножом, серпом або косять і обов'язково залишають одну розвинену рослину на 1м².

Вкажіть період вегетації заготівлі ЛРС:

A* цвітіння

B бутонізація

C розеткоутворення

D початок плодоносіння

E стигле плодоносіння

7. Траву полину гіркокого заготовляють в певну фазу вегетації. Вкажіть оптимальний термін заготівлі:

A* на початку цвітіння

B до цвітіння рослин

C під час повного цвітіння

D під час плодоношення

E під час бутонізації

8. Траву чебрецю плазкого заготовляють в Україні. Вкажіть термін заготівлі сировини:

A* у фазі цвітіння рослин

B до цвітіння

C до утворення зелених плодів

D у період зрілих плодів

E після збирання плодів

9. Траву деревію (рос. тысячелистника) заготовляють в певну фазу вегетації. Вкажіть її:

A* під час масового цвітіння

B до цвітіння рослин

C під час стеблювання

D під час плодоношення

E під час бутонізації

10. Фармакологічна активність препаратів кореневищ і коренів валеріани залежить від кількісного вмісту діючих речовин, максимум яких накопичується:

A* восени, наприкінці вегетації

B влітку, під час цвітіння

C влітку, до цвітіння

D зимою, під час покою

E наприкінці літа, на початку плодоношення

11. Підземні органи оману збирають:

A* після дозрівання насіння і відмирання надземної частини

B у фазі цвітіння

C під час зеленого плодоношення

D у фазі бутонізації

E у фазі стеблювання

12. ЛРС материнки звичайної збирають в період повного цвітіння одним із способів, вкажіть його:

A* Траву зрізують ножем або серпом на відстані 20-30 см від землі

B Викопають всю рослину

C Обривають листя із стеблом

D Збирають всю рослину, вириваючи її з коренем

E Зрізують тільки верхівки суцвіть

13. Препарати валеріани лікарської використовують у медицині як седативний засіб. Основною ознакою, що дозволяє відрізнити валеріану від домішок є:

A* Специфічний запах

B Відсутність специфічного запаху

C Специфічний смак

D Специфічне забарвлення сировини

E Залишки стебел

14. При заготівлі лікарської рослинної сировини можливо попадання домішок. Вкажіть, до якого виду ЛРС домішкою є трава полину звичайного:

A* *Herba Artemisiae absinthii*

B *Herba Polygonii aviculare*

C *Herba Artemisiae annuae*

D *Herba Millefolii*

E *Herba Leonuri cardiacaе*

15. При заготівлі кореневищ айру можливо переплутати його і заготовити домішку. Вкажіть можливу домішку до цієї сировини:

A* *Кореневище півника жовтого*

B Кореневище валеріани

C Корені омани

D Корені алтеї

E Корені здутоплодника

16. Листя шавлії як ефіроолійну сировину провізор повинен сушити при температурі:

A* 25-30⁰С

B 50-60⁰С

C 100⁰С

D 60-70⁰С

E 70-80⁰С

17. Якість препаратів квітки ромашки лікарської залежить від виконання умов заготівлі і сушіння. Квітки ромашки лікарської краще сушити при:

- A*35-40⁰C**
- B 90-100⁰C**
- C 60-70⁰C**
- D 80-90⁰C**
- E 70-80⁰C**

18. Кореневища та корені оману проявляють широкий спектр фармакологічної дії. Сушити цю сировину слід при температурі:

- A*Не вище 40⁰C**
- B 80-90⁰C**
- C 60-70⁰C**
- D 50-60⁰C**
- E 90-100⁰C**

19. Аптека заготовила траву материнки звичайної. Який режим сушіння необхідно використовувати для отримання сировини, що відповідає вимогам Фармакопеї, XI видання:

- A*35-40⁰C**
- B 80-90⁰C**
- C 20-25⁰C**
- D 50-60⁰C**
- E 70-80⁰C**

20. На склад поступила партія рослинної сировини – листя м'яти перцевої. Вкажіть в яких умовах необхідно зберігати цю рослинну сировину.

- A* Окремо від інших видів сировини**
- B В звичайних умовах**
- C В металевих контейнерах**
- D Запобігати дії CO₂**
- E При температурі -5⁰C**

21. В аптеку надійшла партія сировини – квітки ромашки. В якому місці слід зберігати цю сировину:

- A* окремо від усіх видів сировини**
- B список Б**
- C список А**
- D як наркотичну сировину**
- E у світлому місці**

22. При лікуванні гострого респіраторного захворювання лікар порадив хворому вживати потогінний збір наступного складу: I Flores Tiliі II Fructus Rubi іdaeі Вкажіть до яких родин належать лікарські рослини, що входять до даного збору:

- A* I Tiliaceae; II Rosaceae**
- B I Asteraceae; II Eleagnaceae**

C I Tiliaceae; II Asteraceae
D I Scrophulariaceae; II Rosaceae
E I Eleagnaceae; II Fabaceae

23. Ялівець звичайний використовується в якості сечогінного, протизапального і жовчогінного засобу. Лікарською рослинною сировиною даної рослини є:

- A** **Плоди**
- B* Пагони
- C* Листя
- D* Корені
- E* Насіння

24. Квітки ромашки є популярним лікарським засобом наукової медицини. З цією метою заготовляють сировину від:

- A** ***Chamomilla recutita***
- B* *Leucanthemum vulgare*
- C* *Anthemis cotula*
- D* *Anthemis arvensis*
- E* *Tripleurospermum inodorum*

25. В аптеку поступив план заготівлі ЛРС трави деревію. Який вид цієї рослини дозволено використовувати в медицині?

- A** ***Achillea millefolium L.***
- B* *Achillea micranta L.*
- C* *Achillea nobilis L.*
- D* *Achillea setacea Waldst. et Kit.*
- E* *Achillea pannonica L.*

26. На аптечний склад надійшла партія лікарської рослинної сировини кореневищ з коренями валеріани. За яких умов сировину бракують без наступного аналізу?

- A** **Наявність отруйних домішок**
- B* Наявність мінеральних домішок
- C* Відсутність маркування згідно АНД
- D* Пошкодження тари і зволоження сировини
- E* Зараженість амбарними шкідниками I ступеня

27. При зберіганні на аптечному складі ЛРС трави м'яти перцевої було виявлено ураження амбарними шкідниками II ступеня. Які заходи необхідно здійснити?

- A** **Дезінсекція, заводська переробка**
- B* Вибракування
- C* Очищення і використання в аптеці
- D* Тривала термічна обробка

E Використання без обмеження

28. При мікроскопічному аналізі сировини в препараті виявлені такі діагностичні ознаки: корок багаторядний, великі паренхімні клітини, заповнені інуліном; виразна лінія камбію; великі судини; схізогенні вмістилища з ефірною олією. Для якої з перелічених видів сировини вказані ознаки можуть служити підтвердженням справжності:

A* *Rhizomata et radices Inulae*

B *Rhizomata et radices Rubiae*

C *Rhizomata cum radicibus Valerianae*

D *Radices Taraxaci*

E *Radices Ononidis*

29. При діагностиці сировини знайдені: слабозвивисті клітини епідермісу; волоски “Т-подібні”, які складаються з 2-4 клітин, розташованих в ряд, до яких прикріплена серединою довга стрічкоподібна клітина з вузькими кінцями; ефіроолійні залозки, характерні для родини айстрових, що є діагностичними ознаками сировини:

A* *Folium Absinthii*

B *Folium Salviae*

C *Folium Urticae*

D *Folium Menthae*

E *Folium Vitis idaeae*

30. Лікар порадив вживати підлітку зі зниженим апетитом апетитний збір наступного складу: *Herba Absinthii* *Herba Millefolii* Вкажіть характерні мікроскопічні ознаки *Artemisia absinthium*, що вказують на наявність рослини у зборі:

A* *T-подібні волоски по краю листка*

B Прості і головчасті волоски

C Багатокінцеві, прості і вийчасті волоски

D Жалкі і ретортоподібні волоски

E Багатокінцеві і головчасті волоски

31. Для отримання ефірної олії з листя евкаліпту краще використовувати різану сировину, тому що ефірна олія міститься у:

A* *Ефіроолійних вмістилищах*

B Ефіроолійних залозках

C Ефіроолійних каналцях

D Ефіроолійних ходах

E Паренхімних клітинах

32. Ефірна олія троянди використовується як протизапальний і спазмолітичний засіб. В яких видільних утвореннях воно локалізується:

A* *Залозисті плями*

- B** Ефіроолійні залозки
- C** Ефіроолійні вмістилища
- D** Секреторні клітини
- E** Залозисті волоски

33. Для отримання ефірної олії з листя м'яти краще використовувати цільну сировину, тому що ефірна олія міститься у:

- A*** *Ефіроолійних залозках*
- B** Ефіроолійних вмістилищах
- C** Ефіроолійних каналцях
- D** Ефіроолійних ходах
- E** Паренхімних клітинах

34. Яка група БАР вперше була названа «псевдоіндикани» через їх здатність утворювати синє забарвлення в концентрованих кислотах?

- A*** *Іридоїди*
- B** Лігнани
- C** Ксантони
- D** Кумарини
- E** Флавоноїди

35. Ефірна олія листя м'яти перцевої має характерний запах. Якою речовиною він обумовлений?

- A*** *Ментол*
- B** Карвакрол
- C** Цимол
- D** Цитраль
- E** Тимол

36. На аптечний склад поступила партія лікарської рослинної сировини трави чабрецю звичайного. Вміст яких діючих речовин визначають відповідно до вимог Фармакопеї:

- A*** *Ефірної олії*
- B** Флавоноїдів
- C** Екстрактивних речовин
- D** Кумаринів
- E** Сапонінів

37. При лікуванні бронхіту лікар порадив вживати грудний збір № 1 з відхаркувальними властивостями, наступного складу: Radices Althaeae, Folium Tussilago farfarae, Herba Origanum vulgariae. Вкажіть до якої з груп БАР відноситься Origanum vulgariae?

- A*** *До ЛРС, що містить ефірні олії*
- B** До ЛРС, що містить сапоніни
- C** До ЛРС, що містить алкалоїди

- D* До ЛРС, що містить антраценпохідні
- E* До ЛРС, що містить кардіостероїди

38. Відомо, що березові бруньки використовують як діуретичний засіб. Якість сировини регламентують за вмістом:

A* *ефірної олії*

B вітамінів

C ліпідів

D іридоїдів

E сапонінів

39. Препарати валеріани лікарської використовують як седативний засіб, що обумовлено вмістом:

A* *валепотриатів*

B анетолу

C цінеолу

D линалоолу

E евгенолу

40. Препарати, виготовлені на основі коренів кульбаби, рекомендують приймати для покращення травлення і як жовчогінний засіб, тому що ця сировина містить:

A* *Іридоїди*

B Ефірні олії

C Бальзами

D Сапоніни

E Флавоноїди

41. Кореневища з коренями оману накопичують ефірну олію та полісахариди. Якісна реакція з α -нафтолом і концентрованою кислотою сульфатною підтверджує наявність:

A* *инуліну*

B крохмалю

C дубильних речовин

D флавоноїдів

E фосфоліпідів

42. Якість м'ятної олії визначається вмістом ментолу. Який числовий показник визначає вміст ментолу в м'ятній олії?

A* *ефірне число після ацетилювання (гідроксильне число)*

B кислотне число

C пінне число

D пероксидне число

E йодне число

43. З метою встановлення чистоти краплю ефірної олії лаванди нанесли на смужку фільтрувального паперу й прогріли в потоці теплого повітря. Через деякий час спостерігали збільшення діаметру плями. Яка домішка присутня в олії лаванди?

A* жирне або мінеральне масло

B фенол

C етанол

D ацетон

E діетиловий ефір

44. Для визначення чистоти ефірної олії в пробірку з м'ятною олією додали етанол і спостерігали помутніння. Які домішки містить м'ятна олія?

A* жирну олію

B фенол

C ацетон

D етилацетат

E диетиловий ефір

45. Стандартизацію плодів ялівця (ефірна олія) проводять методом:

A* Перегонки з водою й водяною парою

B Фотоелектроколориметрії

C Спектрофотометрії

D Гравіметрії

E Йодометрії

46. Стандартизацію листя шавлії (ефірна олія) проводять методом:

A* Перегонки з водою й водяною парою

B Фотоелектроколориметрії

C Спектрофотометрії

D Гравіметрії

E Йодометрії

47. На фармацевтичну фабрику надійшла партія рослинної сировини – трава лаванди (ефірна олія). Доброякісність сировини встановлюють за допомогою наступних методів:

A* Перегонка з водяною парою

B Хроматографічний аналіз

C Титриметричний аналіз

D Біологічний аналіз

E Сублімації

48. Який метод є основою кількісного визначення вмісту ефірної олії в листі евкаліпту згідно з фармакопейною методикою:

A* перегонка з паром

B анфлераж

- C* пресування
- D* екстракція органічним розчинником
- E* екстракція жирною олією

49. Евкаліптову олію використовують як бактерицидний засіб. Показником якості масла є:

- A** **кислотне число**
- B* йодне число
- C* індекс набухання
- D* гемолітичний індекс
- E* пінне число

50. Ментол, який є основним компонентом м'ятної олії, входить до складу багатьох комбінованих препаратів. Яким методом одержують ментол з ефірної олії?

- A** **виморожуванням**
- B* екстракцією органічними розчинниками
- C* методом анфлеражу
- D* пресуванням
- E* екстракцією жирною олією

51. Ефірну олію з квіток рози отримують за допомогою такого методу:

- A** **анфлераж**
- B* перегонка з водяною парою
- C* біологічна стандартизація
- D* сублимація
- E* хроматографічний аналіз

52. Одним з методів одержання ефірної олії є метод анфлеражу або мацерації. Вкажіть з якої лікарської рослинної сировини отримують ефірну олію цим методом:

- A** **пелюстки троянди дамаської**
- B* шкірки лимона
- C* плодів коріандру посівного
- D* листя м'яти перцевої
- E* квітки ромашки

53. Листя і трава м'яти перцевої містить 1-3 % ефірної олії. Оберіть оптимальний метод отримання м'ятної олії:

- A** **перегонка з водяною парою**
- B* пресування
- C* екстракція етанолом
- D* анфлераж
- E* адсорбція активованим вугіллям

54. У медичній практиці застосовується природна, синтетична і напівсинтетична камфора. Назвіть рослину, з якої одержують напівсинтетичну камфору:

A* ялиця сибірська

B ялиця європейська

C камфорний лавр

D сосна лісова

E ялівець звичайний

55. Тимол має виражену антисептичну дію. Виберіть ЛРС – джерело тимолу:

A* *Herba Thymi vulgaris*

B Folia Salviae

C Folia Eucalypti

D Folia Betulae

E Folia Absinthii

56. Ароматичний терпеноїд тимол виявляє антисептичну дію у складі ефірних олій лікарських рослин. Яка рослина містить цю сполуку?

A* *Thymus vulgare L.*

B *Coriandrum sativum L.*

C *Lavandula spica L.*

D *Mentha piperita L.*

E *Salvia officinalis L.*

57. При проведенні аналізу ефірної олії встановлено, що вона містить анетол. З якої ЛРС отримали цю олію:

A* *Anisum vulgare*

B *Coriandrum sativum*

C *Valeriana officinalis*

D *Allium sativum*

E *Allium cepa*

58. Ефірну олію якої сировини використовують у фармацевтичній, кондитерській та парфумерній промисловостях:

A* м'ята перцева

B пижмо звичайне

C ефедрна хвощова

D стальник польовий

E щавель кінський

59. Ментол має знеболюючу та антисептичну дію. Виберіть ЛРС – джерело ментолу:

A* *Folia Menthae piperitae*

B Folia Salviae

C Folia Eucalypti

D Folia Betulae
E Folia Absinthii

60. Препарат «Канефрон» використовують при хронічному захворюванні нирок. Рослинним джерелом одержання цього лікарського препарату є:

- A*** *Корені любистка*
- B** Насіння розторопші
- C** Плоди пастернаку
- D** Плоди черемхи
- E** Трава чабрецю

61. Для виготовлення на заводі галенового препарату «Пертусин», що має відхаркувальні властивості, використовують екстракт трави:

- A*** *Thymus serpyllum*
- B** Bursae pastoris
- C** Hyperici perforati
- D** Erysimi diffusi
- E** Polygoni avicularis

62. Рослинний лікарський препарат «Сальвін» використовується як в'яжучий, протизапальний і протимікробний засіб. Джерелом для отримання цього препарату є:

- A*** *Листя шавлії*
- B** Трава хвоща лісового
- C** Трава хвоща польового
- D** Листя м'яти перцевої
- E** Трава кропиви собачої

63. Листя шавлії проявляють протимікробну, в'яжучу і протизапальну дію, а препарати з них використовують у стоматологічній практиці. Вкажіть назву препарату, який є ацетоновим витягом з цієї сировини?

- A*** *Сальвін*
- B** Ротокан
- C** Хлорофіліпт
- D** Уролесан
- E** Вікаїр

64. Яка лікарська рослинна сировина використовується для одержання мазі «Ефкамон»?

- A*** *Folia Eucalypti*
- B** Folia Salviae
- C** Fructus Coriandri
- D** Flores Chamomillae
- E** Folia Absinthii

65. До складу фітопрепарату «Фітолізін» входить витяг з такої лікарської рослини:

A* Материнка звичайна

B Астрагал шерстистоквітковий

C Алтея лікарська

D Вовчуг польовий

E Полин гіркий

66. Аптека проводить заготівлю ЛРС, що містить гіркоти для підвищення секреції шлункового соку. Яка рослина не допускається до заготівлі через внесення до Червоної книги:

A* *Gentiana lutea* L.

B *Acorus calamus* L.

C *Artemisia absinthium* L.

D *Achillea millefolium* L.

E *Tanacetum vulgare* L.

67. Тирлич жовтий містить гіркі глікозиди. Яку біологічну дію проявляють препарати з тирличу жовтого?

A* Збуджують апетит

B Тонізуючу

C Сечогінну

D Гепатопротекторну

E Венотонізуючу

68. Як засіб, що підвищує апетит, використовують рослинну сировину, яка містить іридоїди. Джерелом цих сполук є:

A* *Radix Gentianae*

B *Radix Ipsecacuanhae*

C *Radix Rhodolae*

D *Radix Belladonnae*

E *Radix Althaeae*

69. Якість ЛРС через недостатнє вивчення перевіряють органолептично – за показником гіркоти. Наявність гіркоти вказує на присутність в ЛРС:

A* Іридоїдів

B Глікозидів

C Полісахаридів

D Ліпідів

E Алкалоїдів

70. Яку з перерахованих нижче лікарських рослин можна заготовляти для подальшого використання її у медичних цілях (для покращення апетиту)?

A* Кульбаба лікарська

B Кульбаба червоноплідна

- C** Кульбаба пізня
- D** Кульбаба бесарабська
- E** Кульбаба нерівнобічна

71. При отриманні рослинних субстанцій плоди якої рослини є сировиною для отримання препаратів відхаркувальної дії:

- A*** *Анісу звичайного*
- B** Софори японської
- C** Моркви дикої
- D** Лимоннику
- E** Мордовнику

72. Деякі види лікарської рослинної сировини використовують як інсектициди. До таких видів відносять:

- A*** *Квітки ромашки далматської*
- B** Квітки липи
- C** Квітки арніки
- D** Квітки мати-й-мачухи
- E** Квітки коров'яку

73. В аптеку звернувся хворий із проханням відпустити йому препарат «Пертусин» як засіб від кашлю. Настій якої ЛРС можна рекомендувати як заміник при відсутності препарату:

- A*** *Herba Thymi serpylli*
- B** Cortex Frangulae alni
- C** Folium Cassiae acutifoliae
- D** Folium Menthae piperitae
- E** Herba Leonuri quinquelobati

74. Квітколоже ромашки лікарської має характерні ознаки. Вкажіть вірну відповідь:

- A*** *Довгасте, вузькоконічне, всередині порожнисте*
- B** Опукле, конічне, всередині порожнє
- C** Тупоконічне, без порожнини
- D** Довгастоконічне, зверху з плівками, без порожнини
- E** Конічне без порожнини

75. Для полоскання ротової порожнини лікар порадив лікарський засіб «Ротокан» до складу якого входять: рідкі екстракти квіток ромашки та календули. Вкажіть відсутню лікарську рослинну сировину:

- A*** *Квітки деревію*
- B** Квітки цмину піщого
- C** Квітки фіалки польової
- D** Трава звіробою
- E** Квітки конвалії

76. При гострому респіраторному захворюванні лікар порадив лікарський збір «Елекасол», до складу якого входять: трава причепи, квіти ромашки, корені солодки, листя евкаліпту прутовидного, квіти календули. Вкажіть відсутню лікарську рослинну сировину:

A * Листя шавлії

B Листя кропиви

C Листя мучниці

D Листя подорожника великого

E Листя дурману звичайного

77. Ментол має знеболюючу та антисептичну дію. Виберіть ЛРС – джерело ментолу:

A * Folia Menthae piperitae

B Folia Salviae

C Folia Eucalypti

D Folia Betulae

E Folia Absinthii

78. З метою визначення складу біологічно активних речовин до настою кори калини звичайної додали реактив Трим-Хілла (суміш оцтової, концентрованої хлороводневої кислот і 0,2% водного розчину сульфату міді). Розчин набув синього кольору, а потім випав фіолетово чорний осад, що свідчить про наявність в сировині:

A * Іридоїдів

B Антраценпохідних

C Сапонінів

D Флавоноїдів

E Дубильних речовин

79. Квітки ромашки лікарської містять ефірну олію синього кольору, основними компонентами якої є:

A * Хамазулен

B Лімонен

C Борнілізовалеріанат

D Цинеол

E Тимол

80. Траву полину гіркокого заготовляють в певну фазу вегетації. Вкажіть оптимальний термін заготівлі:

A * на початку цвітіння

B до цвітіння рослин

C під час повного цвітіння

D під час плодоношення

E під час бутонізації

81. Аптека проводить заготівлю ЛРС валеріани лікарської. Яка морфологічна частина рослини використовується в медицині?

A * Кореневища з коренями

B Корені

C Трава

D Насіння

E Суцвіття

82. В аптеку надійшов план заготівлі ЛРС трави деревію. Який вид цієї рослини допускається до застосування в медицині?

A * *Achillea millefolium* L.

B *Achillea micranta* L.

C *Achillea nobilis* L.

D *Achillea setacea* Waldst. et Kit.

E *Achillea pannonica* L.

83. Рослинну сировину слід збирати у відповідних фітоценозах. Рослинну сировину яких лікарських рослин можна заготовляти по берегам річок, озер та боліт?

A * Аір болотний

B Мучниця звичайна

C Гірчак пташиний

D Чебрець плазкий

E Фіалка триколірна

84. При визначенні доброякісності ефірної олії м'яти перцевої, провізор-аналітик перевіряв розчинність олії в 70 % спирті етиловому. Відмічено, що олія розчинилася не повністю (декілька крапель осіло на дно пробірки), що свідчить про домішки:

A * Жирної олії

B Води

C Каротиноїдів

D Смол

E Вуглеводородів

85. Препарати валеріани лікарської виявляють седативний ефект, який зумовлений валепотріатами, що належать до класу:

A * Іридоїдів

B Кумаринів

C Алкалоїдів

D Сапонинів

E Флавоноїдів

86. При проведенні інструктажу з заготівлі та сушки квіток ромашки

аптечної слід вказати на особливість сушки цієї сировини, яка полягає у тому, що сировину сушать при температурі:

A * 25-35 °C

B 10-15 °C

C 50-60 °C

D 70-75 °C

E 80-85 °C

87. Лікарську рослинну сировину „кореневища з коренями валеріани” збирають у фазу:

A * Відмирання надземної частини

B Бутонізації

C Початку цвітіння

D Повного цвітіння

E Плодоношення

88. Ефірну олію з квітів рози отримують за допомогою:

A * анфлераж

B перегонка з водяною парою

C біологічна стандартизація

D сублімація

E хроматографічний аналіз

89. Листя і трава м'яти перцевої вміщує 1-3% ефірної олії. Виберіть оптимальний метод одержання м'ятної олії:

A * перегонка з водяною парою

B екстракція етанолом

C анфлераж

D пресування

E адсорбція активованим вугіллям

90. В аптеку надійшла партія сировини – квітки ромашки. Як треба зберігати цю сировину?

A * окремо від інших видів сировини

B як отруйну сировину

C як наркотичну сировину

D у поліетиленових міхах

E у відкритих склянках

91. Аптека заготовила траву материнки звичайної. Який режим сушіння необхідно використати для одержання якісної сировини:

A * 35-40 °C

B 80-90 °C

C 60-70 °C

D 50-60°C

E 70-80°C

92. З метою встановлення чистоти ефірної олії лаванди (наявність домішок) одну краплю цієї олії нанесли на полоску фільтруючого паперу і прогріли в потоці теплого повітря. Через деякий час спостерігали збільшення діаметру плями. Які домішки присутні в олії лаванди?

A* *жирні або мінеральні олії*

B етанол

C фенол

D ацетон

E диетиловий ефір

71. Квітки ромашки лікарської містять ефірну олію синього кольору, основним компонентом якої є:

A. Хамазулен

B. Арніфолін

C. Борнілізовалеріанат

D. Цинеол

E. Анетол

97. Сировиною для одержання напівсинтетичної камфори є пагони ялиці сибірської, які містять ефірну олію. Який компонент ефірної олії використовують для отримання напівсинтетичної камфори?

A. Борнеол

B. Ліналоол

C. Ментол

D. Тимол

E. Цитраль

122. Згідно вимог ДФУ, ідентифікація ЛРС здійснюється за допомогою мікроскопічного аналізу. Для якої рослинної сировини наявність молочників є діагностичною анатомічною ознакою?

A. Корені кульбабки

B. Корені алтею

C. Корені стальнику

D. Корені солодки

E. Корені щавелю

139. При заготівлі лікарської рослинної сировини можливе попадання домішок. Вкажіть, до якого виду домішкою є гадючник в'язолистий:

A. *Valeriana officinalis*

B. *Acorus calamus*

C. *Inula helenium*

D. *Zingiber officinale*

E. *Arctium lappa*

145. Монографія "Menyanthis trifoliatae folium" у ДФУ (Доповнення 2) регламентує встановлювати специфічний числовий показний для цієї рослини, а саме:

- A. Показник гіркоти
- B. Вміст ефірних олій
- C. Вміст танінів
- D. Вміст жирних олій
- E. Показний набухання

75. При заготівлі плодів ялівцю звичайного можливе потрапляння сировини ботанічно близьких видів, які є недопустимою домішкою. Вкажіть її:

- A. *Fructus Juniperi sabinae*
- B. *Fructus Myrtilli*
- C. *Fructus Vitis idaeae*
- D. *Fructus Uvae ursi*
- E. *Fructus Oxycocci*

161. На аптечний склад надійшла партія лікарської рослинної сировини тирличу жовтого корені. Вміст яких діючих речовин є ознакою доброякісності у відповідності з вимогами ДФУ:

- A. Гридоїди
- B. Дубильні речовини
- C. Антраценпохідні
- D. Ефірні олії
- E. Флавоноїди

50. При діагностиці підземного органу рослини встановлені наступні анатомічні ознаки: аеренхіма, великі круглясті клітини, що вміщують ефірну олію, колатеральні пучки з обкладинкою та великі міжклітинники. Визначте рослинну сировину:

- A. *Rhizomata Calami*
- B. *Radices Gentianae*
- C. *Rhizomata et radices Sanguisorbae*
- D. *Rhizomata Bistortae*
- E. *Radices Rauwolfiae serpentina*

72. Ментол додають до складу лосьйонів після гоління з метою:

- A. Охолоджувального ефекту
- B. Зволожуючої дії
- C. Пом'якшення подразнення шкіри після гоління
- D. Відновлення структури тканин
- E. Захисної дії

157. До складу знеболюючого, протизапального комплексного препарату Еспол входить ефірна олія коріандру *Oleum Coriandri*, основним компонентом якої є:

- A. Ліналоол
- B. Анетол
- C. Ментол
- D. Цинеол
- E. Цитронелол